

O. Pr. Nauk

Uniwersytet

Do użytku wewnętrznego

Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Informator

~~s t y c z e ń~~

1974

Wydano na prawach maszynopisu!

Czas. 14758/1974/1

Do użytku wewnętrznego!

W s t ę p

W środowisku akademickim Uniwersytetu daje się odczuć brak wszechstronnej i szybkiej informacji o wydarzeniach, problemach, czy funkcjach jakie obecnie Uczelnia wykonuje. Na skutek tego, że Uczelnia stała się już wielkim mechanizmem, że studiuje tak wielka grupa młodzieży, że zatrudnionych jest około 2.500 pracowników, najczęściej jesteśmy źle, bądź mało zorientowani o różnych formach działalności, o pracy naukowej, dydaktycznej i wychowawczej, w życiu organizacji społecznych i towarzystw naukowych, w powiązaniach Uczelni z regionem, z zakładami pracy, placówkami oświatowo - kulturalnymi, organami administracji państwowej.

Niewiele potrafimy powiedzieć o osiągnięciach poszczególnych pracowników o zainteresowaniach naukowych, o problemach badawczych instytutów, o związkach warsztatu naukowca z potrzebami praktyki, czy randze społecznej uzyskanego patentu.

Organizowane przez Kierownictwo Uczelni zebrania z jej pracownikami nie mogą w całości uzupełnić luki niedoinformowania, nie mogą gdyż częstotliwość ich organizowania siłą rzeczy nie może być duża.

Fakty te uzasadniają konieczność powołania do życia Biuletynu Informacyjnego, który przynosić winien serwis bieżących informacji i wiadomości o życiu Uczelni i byłby jeszcze jednym instrumentem pomocni - czym w integracji środowiska uniwersyteckiego.

Szczegółowe rozeznanie w ważniejszych wydarzeniach społeczności której część stanowi każdy z nas, winno ułatwiać spojrzenie na działalność Uczelni, a także wpłynie na lepsze rozumienie zadań jakie winniśmy na codzien realizować.

Zamieszczamy w pierwszym numerze niektóre z nadesłanych materiałów zwracając się jednocześnie z prośbą do wszystkich jednostek organizacyjnych UMCS o aktywne włączenie się w redagowanie Biuletynu.

Materiały, prosimy nadsyłać na adres :

Sekretariat Prorektorów UMCS

Lublin, Plac Litewski 5

R E D A K C J A

O działalności Instytutów

Jak wyglądała działalność naukowa i pedagogiczna Instytutu Chemii w roku 1973 ? Jakie najciekawsze fakty i wydarzenia można odnotować podsumowując rok ubiegły ? Redakcja "Biuletynu Informacyjnego" zwróciła się z tym pytaniem do Kierowników poszczególnych Zakładów i Pracowni Instytutu Chemii. W bieżącym numerze zamieszczamy wypowiedzi Profesora doktora Andrzeja Waksmundzkiego, Kierownika Zakładu Chemii Fizycznej, oraz Profesora doktora Janusza Barciokiego, Kierownika Zakładu Technologii Chemicznej.

Mówi Kierownik Zakładu Chemii Fizycznej

Prof.dr Andrzej Waksmundzki.

Działająca w ramach Instytutu Chemii jednostka organizacyjna jaką jest Zakład Chemii Fizycznej, spełnia rolę jednostki organizującej dydaktykę i badania naukowo - techniczne w kilku wybranych kierunkach.

Są to :

1. Chromatografia / gazowa, cieczowa, cienkwarstwowa i bibułowa /
2. Adsorpcja z mieszanin ciekłych / badania metodami statycznymi i dynamicznymi /
3. Chemia teoretyczna
4. Fizykochemia procesu flotacji
5. Badania nad własnościami materiałów sypkich.

Wyżej wymienione kierunki badań prowadzone są w grupach badawczych kierowanych przez samodzielnych pracowników naukowych lub pracowników mających otwarty przewód habilitacyjny. W zwięzłej formie przedstawiono najciekawsze osiągnięcia poszczególnych grup oraz indywidualnych osób, zgodnie z instrukcją Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

W grupie chromatografii sfinalizowano badania nad ważkim problemem śledzenia mechanizmu adsorpcji na powierzchniach heterogenicznych. Dokonano tu pewnych ogólnych opracowań teoretycznych, które w literaturze adsorpcyjnej są zupełnie nowe. Badania prowadzono wspólnie z Laboratorium Petrochemicznym Węgierskiej Akademii Nauk w Miskolcu.

Ranga badań mechanizmu adsorpcji na powierzchniach heterogenicznych wynika z powiązań z badaniami nad katalizą. Wyjaśnienie mechanizmu adsorpcji jest niezbędnym etapem wyjaśnienia mechanizmu katalizy w ogóle. Bieżący rok zamykający pewien etap badań nad tym problemem, znalazł podsumowanie w czterech publikacjach wydrukowanych w Rocznikach Chemii. Dwie dalsze publikacje zostały wysłane do druku w czasopiśmie "Journal of Chromatography". Stosując tę metodę badawczą rozpoczęto systematyczne badania nad własnościami adsorpcyjnymi żeli krzemionkowych produkowanych przez Inowrocławskie Zakłady Sodowe. Celem tych systematycznych badań jest wyselekcjonowanie tych własności fizykochemicznych żeli, które w głównej mierze określają ich późniejszą przydatność jako nośników katalizatorów.

Niezwykle dynamicznie rozwijają się badania eksperymentalne i teoretyczne w grupie adsorpcji z roztworów kierowanej przez dyrektora Instytutu Chemii prof.dr Jarosława Ościka. Od dwóch lat prowadzone są badania nad tematem unikalnym w literaturze światowej. Chodzi o wpływ heterogeniczności powierzchni na procesy adsorpcji z roztworów. Wystarczy wspomnieć, że liczba pozycji w literaturze angielskiej na ten temat nie przekracza liczby dziewięciu prac.

Opublikowane dotychczas prace traktują problem w sposób jakościowy, a największe autorytety w tej dziedzinie / Everett, Kiselow / podkreślają jak na razie jedynie doniosłość problemu i ogromne trudności przy jego realizacji.

Prof. J. Ościk wspólnie z doktorem Rudzińskim opracowali pierwszą w literaturze światowej charakterystykę ilościową efektów heterogeniczności w trakcie adsorpcji z roztworów. Wspomniana charakterystyka to różniczkowy rozkład różnicy potencjałów adsorpcyjnych komponentów mieszaniny adsorpcyjnej. Główne założenia teoretyczne opublikowano w czasopiśmie "Chemical Physics Letters" w pracy "Adsorption from Solutions on Patchwise Heterogenous Solids". Zaproponowano tam również sposób wyliczania różniczkowego rozkładu różnic potencjału z danych eksperymentalnych. Metoda ta będzie prezentowana na 4-tej Wszzechzwiązkowej Konferencji Problemów Teoretycznych Adsorpcji w Lenin - gradzie w styczniu br. Prace twórcze nad metodą prowadzone są w dalszym ciągu, a najnowsze ich wyniki przewiduje się do publikacji w "Rocznikach Chemii" w roku bieżącym. Należy wspomnieć, że badania tego typu prowadzi kilka tylko ośrodków naukowych na świecie, a w Polsce prowadzone są jedynie w Zakładzie Chemii Fizycznej Instytutu Chemii UMCS.

W grupie chemii teoretycznej prowadzone są badania nad kilkoma podstawowymi problemami z teorii adsorpcji fizycznej. W pracy "Forth-Order Interactions in Physical Adsorption" dokonano ilościowej analizy charakteru oddziaływań czwartorzędowych w adsorpcji fizycznej. Udowodniono, że w stanach gdy trzy zaadsorbowane molekuly znajdują się w konfiguracji planarnej, obecność powierzchni adsorbentu prowadzi do dodatkowych oddziaływań typu przyciągającego między tymi molekulami. Wynik ten osiągnięto na bazie wirialnego formalizmu opisu adsorpcji fizycznej. W innej pracy pt. "Relative Energy Distribution in Physical Adsorption on Patchwise Heterogenous Solids", zaproponowano nowy sposób ilościowej charakterystyki efektów heterogeniczności w trakcie adsorpcji z fazy gazowej. Zaproponowano tam by efekty heterogeniczności opisywać różniczkowym rozkładem potencjału średniej siły, działającej na molekulę zaadsorbowaną. Funkcja ta charakteryzuje w sposób całociowy efekty wynikłe z oddziaływań molekula - powierzchnia oraz molekula - molekula.

Dotychczasowa praktyka separowania tych efektów w opisie teoretycznym adsorpcji, prowadziła do niezbyt zadawalającej zgodności z faktami doświadczalnymi. W ostatnim roku podjęto również badania nad adsorpcją poliwarstwową na powierzchniach heterogenicznych.

Jest to temat zupełnie nowy. W literaturze angielskiej można odnotować dwie zaledwie prace, które podejmą ten problem w sensie zaawansowanego opisu teoretycznego . Pierwsze wyniki prac w formie publikacji zostały wysłane do druku w czasopismach krajowych i zagranicznych . Pracami grupy chemii teoretycznej kieruje prof.dr Andrzej Waksmundzki przy współudziale dr W.Rudzińskiego. Prace tej grupy wykazują wysoką dynamikę rozwoju. Wiąże się to w dużej mierze z rozwojem liczebnym grupy, która powiększyła się ostatnio o trzech młodych utalentowanych pracowników naukowych . Gdy chodzi o osiągnięcia Zakładu w zakresie badań technicznych, to zasadnicze z nich można sformułować następująco : "Uruchomienie w skali ćwierćtechnicznej, produkcji nośników, sorbentów i sit molekularnych do celów chromatograficznych na bazie kulek szklanych". Są to materiały o precyzyjnie kontrolowanych własnościach mechanicznych i sorpcyjnych, których produkcję zdołała uruchomić na razie jedna tylko firma na świecie " Electro Nucleonics, Inc.,USA/. Ceny tych materiałów są niezwykle wysokie, co wiąże się z ich zapotrzebowaniem do celów rozwijającej się żywoąowo chromatografii cieczowej. Istnieje realna szansa pokrycia zapotrzebowania krajowego na te materiały, oraz korzystnego ich eksportu .

W roku bieżącym ukończono prace konstrukcyjne nad nowymi czujnikami do detektorów będących najważniejszą częścią składową detektorów katarometrycznych. Import tych części jest niezwykle kosztowny i niemożliwy na dłuższą metę w obliczu dynamicznie rozwijającej się produkcji aparatów chromatograficznych w kraju. /Elpo/ Należy dodać, że skonstruowane czujniki charakteryzują się lepszymi parametrami pracy niż czujniki najbardziej renomowanej firmy Gow-Mac /USA/.

Doprowadzono do skonstruowania prototypu aparatu do oznaczania powierzchni właściwej met. chromatografii gazowej. Opracowano w ramach problemu węzłowego 06.6.1. dalsze 4 wypełnienia do kolumn chromatograficznych z pełną charakterystyką ich własności i określeniem możliwości zastosowań. Do tych wypełnień wykorzystuje się krajowe nośniki w odmianach podstawowych i uszlachetnionych / uprzednio opracowanych w Zakładzie Chemii Fizycznej i wdrożonych do produkcji /. Wdrożenie tych wyników do produkcji ograniczy dalszy import tych nośników. Prowadzono dalsze prace nad modyfikacją własności powierzchniowych krajowego żelu krzemionkowego w ramach problemu 03.1.3.

Mówi Kierownik Zakładu Technologii Chemicznej

Prof.dr Janusz Barcicki .

Zakład Technologii Chemicznej utworzony został w 1962 r. w ramach Zespołowej Katedry Chemii Fizycznej i Technologii Chemicznej. W rok później zakład przekształcony został w Katedrę, która od 1.01.1964 r. uzyskała niewielki lokal w adoptowanych do tego celu pomieszczeniach mieszkalnych przy ul. Głowackiego 2. W pomieszczeniach tych zorganizowano pracownie dla dyplomantów i naukowo-dydaktycznych pracowników Zakładu. Z braku pomieszczeń ćwiczenia dla studentów zorganizowano na terenach przemysłowych Zakładów miasta Lublina .

W ten sposób równocześnie z pracami nad organizacją Zakładu, podjęta została działalność dydaktyczna i naukowo-badawcza. W działalności naukowo-badawczej od momentu kreowania Zakładu ukształtowały się początkowo dwa kierunki: badania nad odzyskiem i zastosowaniem pierwiastków rzadkich i rozproszonych oraz badania z zakresu katalizy i katalizatorów.

Od czasu reorganizacji struktury uniwersytetu, a szczególnie od momentu przeniesienia się do nowych pomieszczeń w Chemii Dużej w pracach badawczych

Zakładu Technologii Chemicznej problematyka badawcza obejmuje praktycznie wyłącznie zagadnienia dotyczące katalizy i katalizatorów. W tej dziedzinie pod kierunkiem prof.dr Janusza Barcickiego, Zakład Technologii Chemicznej Instytutu Chemii wyspecjalizował się zwłaszcza w problematyce katalizatorów niklowych reakcji odwodarniania i uwodornienia związków organicznych i jest realizatorem badań objętych planem zagadnień węzłowych pod numerem 03.1.3.

W ramach prac badawczych na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej, w Zakładzie Technologii Chemicznej, przez prof.dr Janusza Barcickiego i zespół pracowników opracowany został sposób preparatyki katalizatora niklowego do wytwarzania atmosfer regulowanych w piecach do powierzchniowej obróbki metali/Patent PRL nr 65 164 /. Sposób ten wdrożony został do praktyki w FSC Lublin i w kilkunastu innych zakładach "POLMO". Ten sam zespół opracował również sposób analizy gazów beztlenowych na zawartość śladowych ilości siarki.

Opracowana metoda analizy przyjęta została przez szereg zakładów przemysłowych, zwłaszcza związanym z kopalnictwem gazu ziemnego w Krośnie, Jaśle, Sanoku, Mielcu i przez Zakłady Azotowe we Włocławku, gdzie uznana została także przez kontrahentów zagranicznych.

W ostatnich latach adiunkci Zakładu współpracują z Instytutem Naftowym nad rozwiązaniem problemu neutralizacji gazów kwaśnych otrzymanych przy myciu monoetanolaminą gazów ziemnych. Wypracowane w ramach tej współpracy koncepcje technologiczne, sprawdzone były w skali półtechnicznej w Lubaczowie i stały się podstawą do opracowania założeń do projektowania instalacji technicznej .

Działalność naukowo - badawcza na rzecz gospodarki uspołecznionej prowadzona przez Zakład Technologii Chemicznej obejmuje jeszcze szereg innych problemów i zakładów przemysłowych.

Wśród placówek z którymi współpracuje Zakład Technologii Chemicznej oprócz wspomnianych wyżej, wymienić również należy Instytut Nawozów Sztucznych w Puławach, gdzie prof.dr J.Barwicki jest konsultantem naukowym z zakresu katalizatorów, Instytut Chemii Fizycznej PAN, Instytut Chemii Nieorganicznej i in.

Rok 1973 w Instytucie Historii.

Był to dobry rok. Mimo nadmiernego obciążenia dydaktycznego i organizacyjnego wielu pracowników Instytutu, mimo braku funduszy, zwłaszcza na wyjazdy do archiwów i bibliotek, uzyskane efekty są spore. Za główne osiągnięcia naukowo - badawcze Instytutu Historii w 1973r. należy uznać zespołowe opracowanie monografii dziejów Lubelszczyzny oraz ukazanie się "Historii Szwecji" pióra prof.dr Adama Kerstena /Ossolineum 1973, s.468/ i "Zjednoczenia lewicy chłopskiej "Samopomoc" 1928 - 1931", której autorem jest dr Henryk Cimek/Wydawnictwo Lubelskie 1973,s.357/.

Instytut Historii liczy 7 zakładów: Zakład Historii Starożytnej i Archeologii, Zakład Historii Średniowiecznej, Zakład Historii Krajów Anglosaskich, Zakład Historii Kultury, Zakład Historii Nowożytnej, Zakład Historii Najnowszej i Zakład Historii Narodów ZSRR.

W Zakładzie Historii Starożytnej i Archeologii w 1973 r. prowadzono badania nad etnogenezą Słowian oraz stosunkami społeczno-gospodarczymi i politycznymi starożytnego Rzymu.

Ważnym osiągnięciem naukowo-badawczym Zakładu Historii Średniowiecznej były liczne studia i rozprawy poświęcone historii Lubelszczyzny, zwłaszcza genezie województwa lubelskiego, ruchem społecznym w Lublinie w pierwszej połowie XVI wieku oraz nauce, oświacie i kulturze w Zamościu w dobie Odrodzenia. Obok problematyki regionalnej prowadzono badania nad stosunkami polsko-niemieckimi, w szczególności polsko-brandenburskimi w X - XIV wieku i nad powstaniem, rozkwitem i zmierzchem magnaterii w Polsce.

W Zakładzie Krajów Anglosaskich - jedynej tego typu placówce w Polsce - skupiono się przede wszystkim nad zagadnieniem stosunków gospodarczych, politycznych i kulturalnych polsko-angielskich, głównie zaś nad problemem znajomości Polski w Anglii i Anglii w Polsce, oraz nad dziejami Kanady.

Zakład Historii Kultury w 1973r. prowadził badania nad oświatą i kulturą Rzeczypospolitej Obojga Narodów, w szczególności nad kulturą umysłową Lubelszczyzny do końca XVIII wieku i studiami zagranicznymi młodzieży litewskiej w XVI - XVII wieku .

W Zakładzie Historii Nowożytnej prowadzono badania w zakresie historiografii oraz nad problematyką powszechną i polską XIX i XX wieku. W ramach badań

historiograficznych zajmowano się przede wszystkim historiografią francuską i rosyjską doby napoleońskiej. W zakresie historii powszechnej koncentrowano się głównie na stanowisku francuskiej opinii publicznej wobec sprawy polskiej w okresie I wojny światowej, natomiast w zakresie historii Polski - na strukturze społeczno-ekonomicznej administracji ziem polskich w okresie zaborów oraz na rewolucji 1905-1907 na wsi lubelskiej.

W Zakładzie Historii Najnowszej badania koncentrowały się wokół dwóch podstawowych problemów badawczych: walk narodowo-wyzwoleńczych i społeczno-rewolucyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem problemu - tyki ruchu robotniczego i tradycji rewolucyjnych. Trzecim problemem badawczym Zakładu były badania nad dziejami ruchu oporu i polityki okupanta na terenie Lubelszczyzny. Poza tym prowadzone były badania nad BBWR-em na Lubelszczyźnie, tajnym nauczaniem w latach okupacji hitlerowskiej i dziejami organizacji młodzieżowych w Polsce Ludowej.

Zakład Historii Narodów ZSRR prowadził badania nad dziejami Armenii, kulturą materialną miast królewskich województwa bełskiego w XVIII wieku, działalnością Polaków w portach czarnomorskich na przełomie XVIII i XIX wieku, wreszcie nad kwestią narodową

w rosyjskiej myśli społeczno - politycznej XIX wieku .

Rok 1973 był także pomyślny w rozwoju kadry naukowej Instytutu : dr Tadeusz Łoposzko i dr Wiesław Śladkowski obronili prace habilitacyjne, a mgr Ryszard Szczygieł i mgr Krystyna Wróbel - Lipowa - doktorskie .

dr Adam Andrzej Witusik

Z życia Wydziałów

Wydział Ekonomiczny

W ostatnim półroczu można zanotować osiągnięcia w działalności naukowej pracowników Wydziału Ekonomicznego UMCS. Wystarczy nadmienić, że w okresie tym ukazały się cztery publikacje książkowe i trzy skrypty/ nie licząc artykułów i innych opracowań /.

- A.Woś: Zagospodarowanie rejonu kanału Wieprz-Krzna,

Warszawa 1973, PWRiL,

- A.Woś: Przepływa międzygałęziowe Rolnictwo-gospodarka narodowa, Warszawa 1973, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN,
- St.Ogrodnik: Zadłużenie gospodarstw chłopskich, Warszawa 1973, PWN,
- Fr.Danilczuk: Ewolucja kredytu kontraktacyjnego w Polsce Ludowej, Warszawa 1973, ZW CRS,
- Ekonomia i organizacja przedsiębiorstw przemysłowych, Materiały do proseminariów i ćwiczeń. Skrypt został przygotowany przez zespół pracowników Zakładu Ekonomiki Przemysłu,
- Analiza ekonomiczna przedsiębiorstw przemysłowych. Materiały do proseminariów i ćwiczeń. Skrypt został opracowany przez zespół pracowników Zakładu Ekonomiki Przemysłu,
- Zarys teorii rozwoju gospodarki socjalistycznej. Praca zbiorowa pod redakcją naukową Doc.dr W.Gzrybowskiego. Współautorzy: dr Sł.Kozłowski i mgr J.Waszczyński.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że w problematyce badawczej dość wyraźnie wyodrębniają się teoretyczne i empiryczne studia nad społeczno-gospodarczym rozwojem regionu. Zespół pracowników

naukowych Wydziału Ekonomicznego / uczestnicy seminarium doktorskiego przy Zakładzie Ekonomii Politycznej : Prof.dr A.Woś, dr Fr.Danilczuk, dr Sł.Kozłowski, dr A.Pakuła, dr J.Zalewa i mgr P.Karpus/ przedłożył do dyskusji - wydany przez UMCS - zbiór opracowań poświęconych problemom aktywizacji regionów słabo rozwiniętych.

Warto nadmienić, że ostatnio ukazał się szósty numer sekcji ekonomicznej Annales. Tematyka artykułów w tym numerze - podobnie jak i w poprzednim - coraz bardziej dotyczy rejonu lubelskiego. Należy również wspomnieć, że Komitet Badań Rejonów Uprzemysławianych PAN opublikował w Zeszytach KBRU nr 57/1973 materiały z konferencji poświęconej aktywizacji rejonu Kanału Wieprz - Krzna. Konferencja została zorganizowana przez Komitet BRU przy współudziale Lubelskiej Sekcji tegoż Komitetu. Dodajmy, że Sekcja powstała w 1966 roku jako rezultat porozumienia Komitetu BRU PAN i Wydziału Ekonomicznego UMCS. Założycielem Sekcji był Prof.dr A.Woś, a sekretarzem dr J.Zalewa. Z siedmiu przedstawionych do dyskusji referatów trzy opracowali pracownicy nauki Wydziału Ekonomicznego.

Mamy podstawę do stwierdzenia, że w procesie rozwoju Wydziału UMCS zaczynają dominować cechy o charakterze jakościowym, mimo że dorobek naukowy ostatniego półrocza jest plonem badań rozpoczętych wcześniej .

Dowodem aktywnego życia naukowego na Wydziale Ekonomicznym jest również częste uczestnictwo w sesjach naukowych w innych ośrodkach naukowych w kraju oraz kontakty naukowe z ośrodkami zagranicznymi. Prof. dr A. Woś brał udział w międzynarodowym kolokwium st. reofirmy agrarnej zorganizowanym w Meksyku przez Confederacion National de Campesina. Uczestniczył on również w zebraniu przedstawicieli krajów członkowskich RWPG nt: Integracja rolnictwa z gospodarką narodową. Spotkanie odbyło się w Kijowie.

Kontakty zagraniczne pracowników Wydziału Ekonomicznego rozwijały się w ramach bezpośredniej współpracy z Uniwersytetami w Debreczynie i w Modenie. Dr Sł. Kozłowski i dr J. Zalewa przebywali w październiku na Uniwersytecie w Debreczynie, natomiast Prof. dr T. Przeciszewski w listopadzie na Uniwersytecie w Modenie. W październiku ubiegłego roku, w ramach bezpośredniej współpracy z Uniwersytetem w Debreczynie, na Wydziale Ekonomicznym gościło troje pracowników naukowych tego Uniwersytetu z Instytutu Marksizmu i Leninizmu, Katedry Ekonomii Politycznej / dr Dezső Farkas, dr Katalin Mojzes i Dér Aladar /. Należy również wspomnieć, że tygodniowy staż naukowy odbył na Wydziale Ekonomicznym pracownik Uniwersytetu w Karl-Marx-Stadt.

Pracownicy Wydziału Ekonomicznego brali aktywny udział w wielu krajowych sesjach naukowych. Prof.dr Wł.Holtzman, doc.dr Z.Szeloch, dr T.Brzyski i mgr W.Rybczyński uczestniczyli w organizowanej przez Uniwersytet Łódzki konferencji naukowej nt.Wpływ postępu organizacyjnego i czynnika społecznego na wzrost gospodarczy. Doc.dr Z.Szeloch wygłosił tam dwa referaty dotyczące wpływu zaplecza naukowo-technicznego na postęp techniczny i rozwój gospodarczy oraz czynników stymulujących i hamujących procesy innowacyjne w przedsiębiorstwie przemysłowym. Ponadto doc.dr Z.Szeloch uczestniczył w konferencji zorganizowanej w Poznaniu przez Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki poświęconej zagadnieniom nauczania teorii organizacji i zarządzania w szkołach wyższych. Brał on również udział w polsko - amerykańskim seminarium w Warszawie nt. Zarządzanie przedsiębiorstwem oraz w konferencji zorganizowanej przez Uniwersytet Łódzki, przygotowując referat pt: Ewolucja struktur organizacyjnych kombinatów przemysłowych. W dwu ogólnopolskich konferencjach naukowych aktywnie uczestniczył pracownik Zakładu Ekonomiki Przemysłu dr T.Brzyski. Jedna z nich poświęcona była analizie efektywności organizacji gospodarczych w nowym systemie zarządzania, druga natomiast dotyczyła prognozowania .

W ramach współpracy Wydziału z innymi ośrodkami w kraju Prof.dr S.Żurawicki wygłosił odczyt nt. Metodologiczne problemy nauk ekonomicznych.

W ostatnim półroczu trzech pracowników Wydziału otrzymało nominacje profesorskie. Profesorami nadzwyczajnymi zostali: Doc.dr Z.Adamowski, Doc.dr R.Orłowski i Doc.dr Wł.Kwiecień. Należy wspomnieć, że Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki wyraziło zgodę na uruchomienie studium podyplomowego z ekonomiki rolnictwa. Zajęcia rozpoczną się 1 marca br. W obecności władz Uczelni Rektora Prof.dr W.Skrzydło i Prorektora Prof.dr K.Sykuta Dziekan Wydziału Ekonomicznego Prof.dr R.Orłowski wręczył dyplomy magisterskie absolwentom Wydziału. W okresie sprawozdawczym na Wydziale zatrudniono na etacie docenta Doc.dr Z. Leskiewiczza a na etacie adiunkta ze specjalnością ekonomiki gospodarki komunalnej dr S.Wich. Ponadto dwie osoby zatrudniono na etatach stażysty asystenta a cztery osoby na etatach naukowo-technicznych.

dr Jan Zalewa

Podstawowa Organizacja Partyjna

W dniu 12 grudnia 1973 r. odbyło się zebranie sprawozdawcze POP UMCS. Aby zapoznać bliżej pracowników naszej Uczelni z podstawowymi kierunkami pracy i działalności organizacji partyjnej, publikujemy wybrane fragmenty z obszernego referatu sprawozdawczego Komitetu Uczelnianego PZPR UMCS, wygłoszonego na zebraniu przez I sekretarza KU tow.prof.dr hab.Mieczysława Sawczuka. Wnioski zamieszczone w końcowej części referatu, wytyczające nowe zadania i plany dla organizacji partyjnej i Uczelni ogłaszamy w szerokim wyborze. KU liczy, że w ich realizacji wspomogą członków Partii wszyscy pracownicy naszej Uczelni .

T o w a r z y s z e ,

Okres ten to kolejny etap realizacji uchwał VI Zjazdu PZPR i też programowych VII Plenum KC PZPR oraz I Krajowej Konferencji PZPR, etap umocnienia autorytetu i roli organizacji w środowisku akademickim a nade wszystko okres inspiracji procesu unowocześniania uczelni, okres w którym potrzeba zwiększenia jakości i efektywności pracy wyznaczała główne kierunki działania POP.

Jesteśmy społecznością partyjną działającą w Uniwersytecie, która w ciągu 29 lat istnienia efektyw - nie służyła społeczeństwu naszego kraju a zwłaszcza naszego regionu. W tym okresie czasu uczelnia wykształ - ciła tysięczne rzesze specjalistów, osiągnęła w wielu dziedzinach wysoki a nawet bardzo wysoki poziom w skali kraju i zagranicy. Poważna jest jego rola wychowawcza w kształtowaniu świadomości naszego socjalistycznego społeczeństwa .

Fakty te jednak nas członków partii nie zadawały i nie powinny zadawać. Jesteśmy zdania, że jako Uniwersytet PKWN, działający na terenie pięknego miasta, o doniosłych rewolucyjnych tradycjach bogatego we wspaniałe pomniki architektury i kultury narodowej powinniśmy i musimy zdecydowanie pójść i zrobić więcej. Działając pamiętaliśmy , że w walce o czas, o wydłużenie kroku ku postępowi wiele zależy od przemyślanej i skutecznie realizowanej polityki naukowej i organizacyjnej uczelni, od harmonijnego zespolenia wysiłków naukowo - badawczych z programem rozwojowym gospodarki naszego regionu i kraju.

Główne zadania Państwowej Organizacji Partyjnej na Uczelni pojmowaliśmy jako inspirowanie i kierowanie procesami zmierzającymi do unowocześnienia

uczelnii przez zwiększenie efektywności i jakości badań naukowych, ich wdrożeń w praktyce, podniesienie jakości i efektywności pracy dydaktycznej i wychowawczej m.in. przez zmniejszenie nadmiernych obciążeń znacznej części pracowników, stałą mobilizację energii, sił i talentów twórczych kadry naukowej, studentów, władz uczelni i administracji dla realizacji tych zadań, dbałość o optymalne zaspokojenie przez powołane do tego władze i organizacje społeczne kulturalnych i bytowych członków społeczności akademickiej, właściwy układ stosunków międzyludzkich, atmosferę wzajemnego szacunku i zaufania, preferowanie rzetelnego wysiłku i ambicji, zwalczanie postaw aspołecznych oraz minimalizmu.

Dyrektywą naszego działania było koncentrowanie się na wybranych najważniejszych - naszym zdaniem - zagadnieniach. Wyznaczały one nam pole działania. Dla tych spraw stosowaliśmy politykę zielonego światła.

W centrum działania organizacji partyjnej znajdowały się zespoły i ludzie przodujący, zdolni i najzdolniejsi z największymi perspektywami i dorobkiem naukowym, dydaktycznym oraz w działalności społecznej. Na takich ludziach i zespołach POP starała się zwrócić uwagę Władz Uczelni by stworzyć im warunki wszechstronnego rozwoju i pożytecznego działania .

Szczególne nadzieje wiązaliśmy i wiążemy z rozwojem młodych talentów, dlatego POP podejmowała wysiłki w celu pozyskania dla swych szeregów ludzi zdolnych, wyróżniających się zaangażowaniem naukowym, dydaktycznym i społecznym zwracając baczną uwagę na utalentowaną młodzież, jako źródło przyszłej kadry kierowniczej. Nie zapominaliśmy jednak, że każdy kto rzetelnie i uczciwie pracuje jest ważnym ogniwem siły i pozycji uczelni.

Rozbudowując naszą organizację trzeba przestrzegać zasady, że jej wartość w środowisku naukowym jest mierzona między innymi wartością dorobku naukowego każdego członka, jego twórczą postawą i konkretnymi osiągnięciami w rozwoju nauki i dydaktyki oraz zadań wychowawczych. Nie ma bowiem autorytetu partyjnego bez osiągnięć naukowych, dydaktycznych, wychowawczych. Nie można się zasłaniać w wypadku braku tych ostatnich inną działalnością.

Jeżeli chodzi o okresowe i systematyczne oceny wszystkich pracowników, to powinny one dotyczyć ich rozwoju naukowego, udziału w pracach określonych planem naukowo-badawczym, postępów i osiągnięć w pracy dydaktycznej i wychowawczej, aktywności społecznej i postawy moralno - politycznej.

Oceny takie winny odbywać się na forum rad instytutu, rad wydziałów, senatu, zaś członków partii - dodatkowo we właściwych kolektywach partyjnych.

Jak wynika z wytycznych Sekretariatu KC PZPR rezultatem takich ocen - a nie "automatycznej kolejki" - powinno być przyznawanie awansów, urlopów naukowych, stypendiów zagranicznych, zaś w stosunku do zaniedbujących swe obowiązki i rozwój naukowy - wnioski o przesuwanie do pracy poza uczelnią.

Tego rodzaju wszechstronne oceny, dokonywane w naszym środowisku przez wymienione organa i instancje partyjne powinny tworzyć atmosferę pełniejszego zaangażowania pracowników w sprawy uczelni oraz przyczynić się do podniesienia poczucia odpowiedzialności za właściwą postawę badacza, wychowawcy i nauczyciela akademickiego. Jest to zadanie trudne, lecz jego wykonanie jest warunkiem rozwoju kadr. Przed tym zadaniem stoimy ohecznie.

Niezmiernie istotnym problemem w działalności KU PZPR było inspirowanie rozwoju wybranych kierunków badań naukowych, które w warunkach naszej uczelni rokują optymalne osiągnięcia i tym samym mają szansę wnieść konkretny wkład do skarbnicy wiedzy, a jednocześnie wyróżnić uczelnię w kraju i poza jego granicami.

Sekretariat KU podjął uchwałę zalecającą Władzom uczelni dążenie do optymalnego rozwoju filozofii marksistowskiej oraz badań historycznych nad przeszłością ruchu robotniczego i powstaniem władzy ludowej, oraz badań ekonomicznych nad kształtowaniem się gospodarki żywnościowej. Niezależnie od tych kierunków naukowych winny być rozwijane między innymi także kierunki jak mikrobiologia, chemia pierwiastków ziem rzadkich, chemia związków wielocząsteczkowych, fizyka jądrowa i doświadczalna, geografia fizyczna, matematyka, biochemia a zwłaszcza oczyszczania ścieków przemysłowych, rusycystyka i inne filologie, teorie państw socjalistycznych, doktryny, prawo gospodarcze, prawo administracyjne zarządzania oraz prawo spółdzielcze mieszkaniowe i rolne. Szczególną uwagę poświęcił KU unowocześnianiu metod nauczania w programie rozwoju informatyki komputerowej, a także rozbudowie zakładu metod numerycznych poświęcając tym zagadnieniom odrębne posiedzenia.

W sprawach studenckich na plan pierwszy wysunięto w uczelni sprawę partnerstwa młodzieży studenckiej. Dzięki przychylniej postawie władz uniwersyteckich przystąpiono w praktyce do pełnej realizacji zasady udziału przedstawicieli młodzieży studenckiej w kolegialnych ciałach doradczych, jak senat, rady wydziału a także rady instytutowej, idzie jednak o

uczestniczenie stałe i aktywne. W roku bieżącym przedstawiciele młodzieży byli w zasadzie wszędzie traktowani jako pełnoprawni członkowie tych organów, a ich głos i zajmowane stanowisko zwłaszcza w sprawach dydaktycznych i wychowawczych, było na ogół brane pod uwagę. Odpowiedni dobór przedstawicieli młodzieży, ich aktywna i twórcza a zarazem odpowiedzialna postawa może w jeszcze większym stopniu podnieść rolę i autorytet delegatów studentów.

Na nowym etapie rozwoju znalazł się obecnie studencki ruch naukowy. W myśl wytycznych idących z Wydziału Nauki i Oświaty KC i Ministerstwa, praca i badania prowadzone przez studentów i koła naukowe powinny być integralnie i efektywnie włączone do planów naukowych poszczególnych instytutów i to zarówno w zakresie badań podstawowych jak i wdrożeniowych. Realizację tej skusnej i niezwykle istotnej dla unowocześnienia uniwersytetu zasady wymaga przezwyciężenie licznych niekiedy jeszcze uprzedzeń i dobrej woli zarówno ze strony kierownictwa instytutów jak i kół naukowych. Nowy model uczelni musi uregulować udział studentów w badaniach naukowych i we wdrażaniu ich wyników.

SZSP wchodzący w skład Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej, jest w ruchu studenckim nową jakością. Jest ona organizacją masową a jednocześnie ideową stojącą na gruncie budowy socjalizmu,

rozwijającą światopogląd naukowy i uznającą ideowe kierownictwo PZPR. Z tego istotnego, niezwykle ważnego stwierdzenia, wynikają dla naszej POP nowe zadania i funkcje. Inspirację i kierownictwo ideologiczne oraz opieka nad całością działalności SZSP jest jednym z naszych podstawowych obowiązków. W związku z tym winien ulec zmianie styl i formy pracy partyjnej na odcinku młodzieżowym, a realizacja sprecyzowanego wyżej zadania musi stać się obowiązkiem wszystkich członków partii.

Na dzień 30 listopada br. uczelniana organizacja partyjna liczyła ogółem 423 członków i kandydatów i w porównaniu ze stanem sprzed roku zwiększyła się o 9 osób. Zmniejszenie liczby członków partii nastąpiło wyłącznie w grupie studentów i spowodowane było ich odejściem z uczelni. Szczególnie niepokojący jest stopień upartyjnienia młodzieży akademickiej. Dotyczy to prawie wszystkich wydziałów, zwłaszcza zaś Mat.Fiz. Chem. i BiNoZ.

Plenum Komitetu Uczelnianego uwzględniając uchwały I Konferencji Partyjnej dokonało jednocześnie korekty zadań, zalecając skoncentrowanie pracy uczelnianej organizacji partyjnej na następujących problemach:

I. Organizacja partyjna winna nadal dążyć do likwidacji istniejących dysproporcji pomiędzy zadaniami naukowo - dydaktycznymi ; wdrożeniowymi a możliwościami kadrowymi, lokalowymi i socjalnymi. W tej dziedzinie na plan pierwszy w najbliższym okresie wysuwają się :

a/ Potrzeba rozbudowy gmachów Humanistyki i BiNoZ, oraz budowy magazynów materiałów łatwopalnych i żrących dla wydziałów eksperymentalnych ;

b/ Kontynuowanie polityki zatrudnienia na etatach asystenckich absolwentów legitymujących się najlepszymi wynikami w nauce, aktywnym zaangażowaniem politycznym i postawą moralną ;

c/ Konieczność jak najszybszego wyposażenia sal dydaktycznych w podstawowy nowoczesny sprzęt audiowizualny / radiofonizacja, rzutniki itp/, oraz zapewnić przynajmniej po jednym nowoczesnym kserografie z obsługą dla każdego wydziału, dla usprawnienia pracy naukowej i dydaktycznej. Jednocześnie zalecić władzom administracyjnym Uczelni, aby sale dydaktyczne w nowobudowanych obiektach odrazu w trakcie budowy wyposażone były w urządzenia audiowizualne.

II. Przy planach rozwoju Uniwersytetu przyjąć dyrektywę stworzenia optymalnych warunków dla jakościowego

wzrostu przede wszystkim istniejących dyscyplin naukowych, mając na celu podniesienie znaczenia i roli Uniwersytetu w skali krajowej.

W tej dziedzinie :

- a/ dążyć do wytypowania na poszczególnych wydziałach głównych kierunków badań naukowych i dyscyplin oraz zespołów pracowników naukowych rokujących optymalny rozwój ;
- b/ w skali uczelni m.in. główną uwagę zwrócić na rozwój marksistowskiej filozofii, badań historycznych nad przeszłością ruchu robotniczego i powstaniem władzy ludowej oraz badań ekonomicznych nad kształtowaniem się kompleksu gospodarki żywnościowej ;
- c/ wprowadzić systematyczną, okresową ocenę wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych dotyczącą ich rozwoju naukowego, udziału w pracach określonych planem naukowo-badawczym, postępów i osiągnięć w pracy dydaktycznej i wychowawczej, aktywności społecznej i postawy moralno - politycznej. Oceny takie winny odbywać się na forum Rad Instytutów, zaś członków partii dodatkowo we właściwych kolektywach partyjnych. Oceny te powinny być wyłącznym kryterium awansowania, nagradzania , przyznawania urlopów naukowych i stypendiów zagranicznych.

III. Należy wzmóc jeszcze bardziej naukowe i ideowe oddziaływanie uczelni na środowisko i region i rozwijanie szerszej współpracy między nauką a praktyką, zwłaszcza w dziedzinie społecznej użyteczności badań naukowych.

W tej dziedzinie :

- a/ podejmować badania mające praktyczne zastosowanie i znaczenie dla życia gospodarczego i społecznego, kulturalnego województwa lubelskiego/np.podjęcie szerokich badań związanych z projektowanym uruchomieniem zagłębia węglowego oraz budową w Lublinie Fabryki Odczynników Chemicznych/.
- b/ dążyć do większego zainteresowania ze strony regionu praktycznym wykorzystaniem interesującego potencjału kadrowego i aparaturowego Uniwersytetu.
- c/ dla wzmocnienia ideowego oddziaływania uczelni na środowisko należy doprowadzić do stworzenia możliwości publikowania i popularyzowania osiągnięć naukowych nauk społecznych,

IV. Wzmocnić ideowe i wychowawcze oddziaływanie partii na SZSP i otoczyć jego działalność większą opieką.

W tej dziedzinie :

- a/ wzmocnić rolę młodzieży we współzarządzaniu uczelnią, poprzez aktywny udział jej przedstawicieli w organach kolegialnych instytutów, wydziałów i Uniwersytetu ;
- b/ podjąć starania w kierunku zwiększenia udziału najzdolniejszych studentów w pracy naukowo - badawczej instytutów ;
- c/ dążyć do szerszego udziału studentów w pracy kół naukowych oraz doprowadzić do tego aby efektywność studiów i zdobywanie przez studentów rzetelnej wiedzy znalazł się w centrum zainteresowania SZSP .

V. Niezbędne jest dalsze usprawnienie i unowocześnienie zarządzania uczelnią a zwłaszcza usprawnienia pracy administracji .

W tej dziedzinie :

- a/ przyjąć konsekwentnie kryterium wyższego wykształcenia przy obsadzaniu kierowniczych stanowisk w administracji uczelni, zwiększając jednocześnie kompetencje kierowników poszczególnych działów administracji i wprowadzając jako zasadę okresową ocenę poszczególnych jednostek organizacyjnych administracji.

- b/ doszkalać systematycznie pracowników poszczególnych działów administracji ;
- c/ zwiększyć sprawność i wydajność pracy w poszczególnych działach administracji m.in. poprzez mechanizację prac biurowych.

VI. Wzmocnić inspirującą, kierowniczą rolę partii w Uniwersytecie poprzez zespolenie szeregów partyjnych, właściwą współpracę z władzami uczelni, stronnictwami politycznymi i bezpartyjnymi.

Gdyby podsumować nasze dążenia i zamierzenia oraz politykę KU i POP, to streściła by się ona w słowach: chcemy mieć w partii jak najwięcej ludzi wielkiego formatu intelektualnego, którzy swymi osiągnięciami naukowymi, wdrożeniowymi, wychowawczymi i postawą moralno-polityczną postawią naszą uczelnię w rzędzie najlepszych. Sądzymy, że UMCS jako Uniwersytet PKWN-u powinien mieć wszelkie dane i zasługuje na to, by te ambitne zamierzenia w pełni zrealizować. Wiadomo, że aktualny stan uczelni charakteryzuje niewspółmierność pomiędzy różnymi zadaniami a możliwościami kadrowymi, lokalowymi i socjalnymi. Rozwiązanie ich zależy od tych wszystkich, którzy rzetelnie i uczciwie pracują w tym

szczególnie od ludzi utalentowanych i ludzi gorących serc, z inicjatywą, uporczywych, nie oszczędzających się w osiąganiu wartościowych wyników, stawiających dobro społeczne przed własne. Na takich ludzi należy stawiać, chcąc realizować postulat budowy nowoczesnego Uniwersytetu godnego imienia Uniwersytetu PKWN. Na takich ludzi stawiała i stawiać będzie nasza organizacja partyjna. Liczy się każdy pracowity zaangażowany w sprawy uczelni.

Pamiętamy wypowiedź tow. Gierka że : "Praca a nie słowa, choćby najpiękniejsze są centralnym kryterium wartości każdego człowieka, jego patriotyzmu, jego zaangażowania w socjalistyczne budownictwo".

Naszym naczelnym obowiązkiem jest konsekwentnie realizować te wskazania .

Komitet Uczelniany PZPR UMCS

Sesje naukowe

- W dniach 11-15.IV.73 r. odbyło się Międzynarodowe seminarium studenckich Kół Naukowych Matematyków nt. "Teoria punktów stałych i jej zastosowań"
 - w seminarium wzięli udział przedstawiciele studenckich kół naukowych Gdańska, Katowic, Wrocławia , Debrecena, Jass .
- W dniach 6 i 7 kwietnia br. odbyła się sesja naukowa poświęcona 500-leciu urodzin Mikołaja Kopernika nt. "Kopernik a kultura współczesna". Organizatorem sesji był prof.dr Henryk Maruszczak. W pierwszy dzień sesji omawiano rolę Kopernika w rozwoju nauki - wygłoszono 6 referatów . Drugi dzień obrad poświęcony był "społecznemu powołaniu nauki" - wygłoszono 4 referaty.
- Studenckie Koło Naukowe Fizyków UMCS było organizatorem X Ogólnopolskiego Zjazdu Studenckich Kół Naukowych Fizyków, który odbył się w dniach 3-6.V.br.
- Polskie Towarzystwo Chemiczne, Oddział w Lublinie , zorganizował Ogólnopolski Zjazd tegoż Towarzystwa, który miał miejsce w Lublinie w dniach 6-8.IX.br. Organizatorem Zjazdu był prof.dr Włodzimierz Hubicki.

- W Międzynarodowym Kongresie poświęconym reformom szkolnictwa w epoce Oświecenia, który odbył się w Kanadzie - Toronto - w dniach 6-9.V.br. brał udział prof.dr Grzegorz Leopold Seidler wygłaszając referat pt. "Reformy w polskim szkolnictwie w wieku Oświecenia". Materiały Kongresu zostały opublikowane.
- W Roku Nauki Polskiej udział w międzynarodowych zjazdach, kongresach, konferencjach wzięło 61 pracowników nauki Uniwersytetu.
- W Kongresie Nauki Polskiej wzięło udział 26 pracowników Uczelni. Do Komitetów Organizacyjnych powołanych zostało 15 osób a dalszych 11 to delegaci.

W y s t a w y

- Komitet Kopernikowski zorganizował dwumiesięczną wystawę w Bibliotece Głównej. Wystawa była eksponowana w Kielcach, Przemyśle, Rzeszowie a także w Uniwersytecie Palackiego w Ołomuńcu oraz Uniwersytecie Iwana Franki we Lwowie.
- Zorganizowano wystawę o Komisji Edukacji Narodowej, która eksponowana była w Bibliotece Głównej .

- Na wystawie osiągnięć nauki polskiej zorganizowanej w czasie Kongresu Nauki Polskiej prezentowane były 2 wpisy do Księgi Czynów i Osiągnięć Nauki Polskiej ;
 - wpis zespołu prof.dr Włodzimierza Hubickiego - prace nad pierwiastkami ziem rzadkich w ramach akcji antyimportowej ,
 - zespołu prof.dr Jana Krzyża - badania w zakresie funkcji analitycznych mające zastosowanie na gruncie technicznym.

Wydawnictwa

- "Annales UMCS" wydały tom fizyki i chemii poświęcony w całości Rokowi Nauki Polskiej /pod red.prof.dr Włodzimierza Hubickiego/.
- W Roczniku Lubelskim /tom XV.1973/ - ukazał się obszerny artykuł prof.dr H.Zinsa pt. "Recepcja myśli kopernikowskiej szekspirowskiej Anglii" .
- W druku znajduje się wydawnictwo Uczelni pod redakcją prof.dr Jana Dobrzańskiego poświęcone Komisji Edukacji Narodowej.
Nie sposób pominąć wykładów powszechnych poświęconych rocznicom w których brali udział pracownicy Uczelni,

m.in. prof.dr H.Zins - wykład poświęcony M.Kopernikowi,
 dr St.Wiśniewski - 100-lecie utworzenia Polskiej
 Akademii Umiejętności, doc.dr hab.K.Poznański - Komisji
 Edukacji Narodowej .

Osiągnięcia naukowe Uczelni

- W czerwcu br. zespół naukowo-badawczy kierowany przez prof.dr Zbigniewa Lorkiewicza otrzymał zespołową nagrodę I stopnia Sekretarza Polskiej Akademii Nauk. Nagrodzona praca zespołowa obejmowała zagadnienia analizy genetycznej bakterii brodawkowych przy użyciu nowoczesnych metod. Problem ten jest jednym z podstawowych zagadnień teoretycznych i może mieć duże znaczenie praktyczne. Otrzymanie szczepów Rhizobium o większej aktywności wiązania azotu dałoby duże efekty gospodarcze. Na szczególną uwagę zasługują wyniki badań nad lokalizacją genów kontrolujących wiązanie przy użyciu multagenezy, transformacji i transdukcji .
- Prace badawcze prowadzone przez zespół kierowany przez prof.dr Zbigniewa Lorkiewicza były referowane na międzynarodowych zjazdach w Pradze/1970/ i Edynburgu/1973/. Zespołowe badania nad Rhizobium odgrywają czołową rolę w tej dziedzinie w świecie.

- Komitet Nagród "Trybuny Ludu" przyznał prof.dr Zdzisławowi Cackowskiemu we wrześniu br. jedną z dwóch równorzędnych nagród indywidualnych w dziedzinie upowszechniania marksizmu i leninizmu Polityki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej za działalność badawczą i organizatorską w sferze nauk marksistowskich, za bogaty dorobek teoretyczny i popularyzację filozofii i socjologii Marksistów - skiej.

To zaszczytne wyróżnienie jest uznaniem bogatego dorobku i zaangażowania ideologicznego nagrodzonego. Prof.dr Zdzisław Cackowski należy do czołówki najwybitniejszych profesorów Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, ogromnej wiedzy, pasji twórczej. Jest wzorem członka partii i Profesora ; Profesora, który swój zawód traktuje jako powołanie. Ponadto prof.dr Z.Cackowski otrzymał list I Sekretarza KC PZPR za osiągnięcia w dziedzinie ontologii i teorii poznania oraz aktywną działalność w Komitecie Nauk Filozoficznych PAN.

- Pod kierunkiem prof.dr Włodzimierza Hubickiego pracownicy Zakładu Chemii Nieorganicznej prowadzący badania naukowe w zakresie chemii pierwiastków ziem rzadkich i wymiany jonowej opracowali nowe oryginalne metody rozdzielania i oczyszczania pierwiastków ziem rzadkich.

Pracownicy Zakładu od roku 1972 opublikowali i przekazali do druku 58 prac naukowych, wykorzystując wyniki badań podjęto produkcję preparatów ziem rzadkich. Wyprodukowano dla Polskich Odczynników Chemicznych w Gliwicach preparat pierwiastków ziem rzadkich /siarczan cerowy, azotan cerowy, tlenek lantanu, tlenek samaru i inne/ na ogólną sumę 1.400 tys. złotych. Nie jest to sprawą bez znaczenia gdyż produkcja w/w preparatów ma charakter akcji antyimportowej.

W dalszym etapie opracowane metody rozdziału i oczyszczania pierwiastków ziem rzadkich zostaną wdrożone w Fabryce Odczynników Chemicznych, która ma powstać w Lublinie .

Powyższe osiągnięcia naukowe prof.dr Włodzimierza Hubickiego zostały wyróżnione wpisem do Księgi Czynów i Osiągnięć pod hasłem Nauka - Ojczyźnie .

- Prof.dr Jan Krzyż i doc.dr hab.Eligiusz Złotkiewicz prowadzili badania nad problemami ekstremalnymi teorii odwzorowań konforemnych i ich zastosowania do problemów pokrycia funkcji jednolitych. Wynik pozwolił na otrzymanie kilku twierdzeń z teorii podporządkowania. Ma on w zasadzie aspekt teoretyczny lecz z uwagi na liczne zastosowanie na gruncie technicznym funkcji analitycznych może znaleźć zastosowanie

w praktyce. W latach 1971 - 1973 autorzy zajmują się szeregiem problemów ekstremalnych, których rozwiązanie daje rozmaite informacje odnośnie zbioru wartości przyjmowanych funkcji jednolistnych.

Wyniki badań znalazły się wśród wyróżnionych wpisem do Księgi i Osiągnięć Nauki Polskiej i zostały opublikowane w dwu poważnych wydawnictwach zagranicznych.

Prof.dr Jerzy Trojanowski wspólnie z dr Andrzejem Leonowiczem opracowali wniosek - sposób otrzymywania biomasy bogatej w substancje białkowe z odpadowych ługów posulfitowych z fabryk celulozy. W roku 1973 wniosek ten został zatwierdzony przez Urząd Patentowy /zgłoszenie patentowe nr P 134840/. Celem wynalazku było wykorzystanie odcieków otrzymywanych po zdrożdżeniu ługów posulfitowych do otrzymywania biomasy bogatej w substancje białkowe przez hodowlę na tych odciekach odpowiednich grzybów. Podczas produkcji celulozy metodą siarczynową wytwarza się znaczna ilość szkodliwego fenolowego odcieku. Stwierdzono, że wprowadzenie do odcieków mocznika eliminuje toksyczne działanie składnika fenolowego, dzięki czemu kwasy lignosulfonowe mogą być wykorzystane jako źródło pokarmu dla grzybów. Uzyskaną przez wysuszenie i zmiełenie grzybni mączka, zawiera około 40-50% białka, oraz wysoki procent aminokwasów egzogennych i aroma -

tycznych. Mączka o składzie witaminowym jakościowo lepszym od borowika, równym pieczarce o przyjemnym charakterystycznym zapachu i smaku grzybów zastępuje białkowy składnik w paszy dla drobiu. Wyniki badań prof.dr Jerzego Trojanowskiego mające znaczenie w skali przemysłowej będą zastosowane w fabrykach produkujących celulozę we Włocławku, Kluczach, Niedomicach i Tychach. Powyższe opracowanie posiada również aspekt praktyczny w zakresie ochrony środowiska naturalnego.

mgr Alicja Muszyńska

"

W Instytucie Administracji i Prawa Publicznego rozpoczęły się przygotowania do jednodniowej sesji naukowej, organizowanej dla uczczenia 30-lecia PRL. Tematem sesji będą problemy suwerenności. Przewidziane są trzy referaty: "Realizacja zasady suwerenności ludu w okresie 30-lecia PRL". "Status prawno-międzynarodowy PRL" oraz "Udział Polski w nadzorze rozejmów po I wojnie światowej".

Referaty te zostaną przygotowane przez pracowników naukowych dwóch zakładów - zakładu prawa państwowego oraz zakładu międzynarodowego prawa publicznego. Termin sesji został wyznaczony na trzecią dekadę maja br.

"" "

W dniach 14-17 grudnia 1973 r. Władze Wydziału Prawa i Administracji gościły kilkusobową grupę naukowców radzieckich z Dziekanem Wydziału Prawa Uniwersytetu Lwowskiego im. Iwana Franki prof.dr W.G.Sokorenko na czele. Podczas tej wizyty przedyskutowano wydanie przez oba Wydziały wspólnej książki pt. "Rozwój demokracji socjalistycznej". Książka ta będzie wydana w ramach realizacji wieloletniej umowy o współpracy kulturalnej między Uniwersytetem Lwowskim i Lubelskim dla uczczenia 20-lecia współpracy między Uczelniami. Książka będzie drukowana w języku polskim i ukraińskim. Na przewodniczących Komitetu Redakcyjnego powołano Dziekanów W.G.Sokorenko i J.Malarczyka. Termin oddania pracy do druku ustalono na listopad 1975 roku. Protokół dotyczący wspólnego opracowania książki wraz z projektem planu został podpisany przez Dziekana Uniwersytetu Lwowskiego i Lubelskiego oraz Rektora UMCS prof.dr W.Skrzydło.

mgr Wojciech Zakrzewski

" "

17.XI.1973 roku, w 10 rocznicę utworzenia Uczelnianego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego przy UMCS, odbyła się Konferencja sprawozdawczo-wyborcza tego komitetu. W dyskusji, do której wprowadzenie wygłosił przewodniczący UK SD, prof.dr Tadeusz Przeciszewski, głos zabrali m.in. : pos.doc. dr Teresa Skubalanka, prof.dr Władysław Holtzman, prof.dr Maria Grzędzielska, pos.mgr Edward Wiśniewski, doc.dr Jan Morawski, dr Marek Kuryłowicz, dr Stanisław Wiśniewski i Tomasz Bujalski. Konferencja wybrała nowe władze UK SD, przewodniczącym został dr Adam Andrzej Witusik, sekretarzem - mgr Wojciech Witkowski.

dr Adam Andrzej Witusik

cas. 14758/1974/1